

IO1 – A4 Spletni samoocnjevalni vprašalnik

Projekt Certified Digital Accessibility Training

(Referenčna številka projekta: **KA2-VET-16/18**)

Datum priprave dokumenta: **23. 04. 2019**

Avtorji: **INUK Institute for Advanced Communication Management, University of Maribor, Siedlce University, Centre for Sustainable Development "HORIZONS", STP Europa, Best Cybernetics**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Projekt Certificirano izobraževanje o digitalni dostopnosti

Erasmus+ Key Action 2: Cooperation for innovation

Datum publikacije: 25 February 2019

Licenca publikacije: CC-BY-NC

AVTORJI

Ime in priimek/Organizacija

Tina Lešnik Zwane, *INUK Inštitut za napredno upravljanje komunikacij*

Darja Ivanuša Kline, *INUK Inštitut za napredno upravljanje komunikacij*

Boštjan Šumak, *Faculty of Electrical Engineering and Computer Science, University of Maribor*

Andrej Šorgo, *Faculty of Electrical Engineering and Computer Science, University of Maribor*

Katja Kous, *Faculty of Electrical Engineering and Computer Science, University of Maribor*

Saša Kuhar, *Faculty of Electrical Engineering and Computer Science, University of Maribor*

Alen Rajšp, *Faculty of Electrical Engineering and Computer Science, University of Maribor*

Marek Szajczyk, *Siedlce University*

Mariusz Cielemecki, *Siedlce University*

Marzena Wójcik-Augustyniak, *Siedlce University*

Tomasz Wota, *Centrum Zrownowazonego Rozwoju HORYZONTY*

Marta Munoz, *Soluciones Tecno-Profesionales Consulting*

Raul Gonzalo, *Soluciones Tecno-Profesionales Consulting*

Nicole Georgogianni, *Nikoletta Georgogianni Best Cybernetics Single Member Private Company*

Gerolimos Zontos, *Nikoletta Georgogianni Best Cybernetics Single Member Private Company*

Dumitrita Szajczyk, *Centrum Zrownowazonego Rozwoju HORYZONTY*

PARTNERJI PROJEKTA

Podpora Evropske komisije za pripravo te publikacije ne pomeni potrditve vsebine, ki odraža samo stališča avtorjev, in Komisija ne more biti odgovorna za kakršno koli uporabo informacij, ki jih ta publikacija vsebuje.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Pozdravljeni,

pred vami je spletno orodje za samoocenjevanje spretnosti za digitalno dostopnost. Namen preizkusa je, da izveste, kakšno je vaše trenutno znanje o tej temi.

Če ni označeno drugače, je pravilen samo en odgovor.

I. Digitalna dostopnost – Uvod

1. Digitalna dostopnost spletnih vsebin je posebej namenjena:

- a) Ljudem, ki želijo na svojih elektronskih napravah imeti aktualne novice.
- b) Ljudem z različnimi oblikami oviranosti. (PRAVILNO)**
- c) Strokovnjakom iz področja oblikovanja spletnih strani.
- d) Strokovnjakom iz področja razvijanja spletnih strani.

Feedback:

Če ste izbrali a, c ali d: Pravilni odgovor je "Ljudem z različnimi oblikami oviranosti".

Če ste izbrali b: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen.

2. Digitalna dostopnost želi narediti spletne vsebine dostopne za:

- a) Slepe, slabovidne, občutljive na svetlobo, gluhe in naglušne.
- b) Ljudi z gibalno oviranostjo.
- c) Ljudi z motnjami pri učenju, kognitivnimi motnjami in motnjami v govoru.
- d) Vse zgoraj omenjeno. (PRAVILNO)**

Feedback:

Če ste izbrali a, b ali c: Pravilni odgovor je "Vse zgoraj omenjeno". Digitalna dostopnost je usmerjena v enostavno rabo spletnih strani za vse ljudi, še posebej pa za slepe in slabovidne, občutljive na svetlobo, gluhe in naglušne, ljudi z gibalno oviranostjo, ljudi z motnjami pri učenju, kognitivnimi motnjami in motnjami v govoru, ne glede na to, če je oviranost začasna ali trajna.

Če ste izbrali d: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen.

3. Kako ljudje z različnimi oviranostmi dostopajo do spletnih vsebin:

- a) Z različno podporno tehnologijo (npr. bralniki zaslonov, povečevalna stekla) in z uporabo različnih nastavitev za dostopnost (npr. Kontrast, Velikost pisave). (PRAVILNO)**
- b) S pomočjo prijateljev/osebnih pomočnikov (npr. da jih usmerjajo, jim berejo vsebine).
- c) Ne dostopajo do spletnih vsebin.
- d) Z VR očali, posebnimi računalniki in 3D tiskalniki.

Feedback:

Če ste izbrali b, c, d : Pravilen odgovor je "Z različno podporno tehnologijo (npr. bralniki zaslonov, povečevalna stekla) in z uporabo različnih nastavitev za dostopnost (npr. kontrast, velikost pisave).

Če ste izbrali a: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen.

4. Direktiva (EU) 2016/2102 o dostopnosti spletnih strani in mobilnih aplikacij uravnava, da so:
- a) Vse spletne strani in mobilne aplikacije morajo biti digitalno dostopne.
 - b) Spletne strani in mobilne aplikacije organov javnega sektorja morajo biti digitalno dostopne. (PRAVILNO)**
 - c) Spletne strani in mobilne aplikacije organov zasebnega sektorja morajo biti digitalno dostopne.
 - d) Spletne strani za ljudi z oviranostmi morajo biti digitalno dostopne.

Feedback:

Če ste izbrali a, c, d: Pravilni odgovor je "Spletne strani in mobilne aplikacije organov javnega sektorja morajo biti digitalno dostopne."

Če ste izbrali b: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen.

5. Z upoštevanjem smernic za spletno dostopnost (Web Content Accessibility Guidelines – WCAG) bodo:
- a) Spletne vsebine dolgočasne in nepriljavne.
 - b) Spletne strani počasnejše.
 - c) Spletne vsebine prijaznejše vsem uporabnikom. (PRAVILNO)**
 - d) Spletne vsebine dostopne v vseh jezikih.

Feedback:

Če ste izbrali a, b, d: Pravilni odgovor je "Z upoštevanjem smernic za spletno dostopnost (WCAG) bodo spletne vsebine prijaznejše vsem uporabnikom."

Če ste izbrali c: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen.

II. Ustvarjanje dostopnih spletnih vsebin

Če ni označeno drugače, je pravilen en odgovor.

1. Kaj naredi spletno stran nedostopno?
- a) En nedostopen dokument. (PRAVILNO)**
 - b) Transkripcija video posnetkov.
 - c) Besedilo, ki je prijeto za branje.
 - d) Strukturiranje besedila.

Feedback:

Če ste izbrali b, c, d: Pravilni odgovor je "En nedostopen dokument." Že zaradi enega naloženega dokumenta (npr. PDF, Word, Excel) bo spletna stran postala nedostopna.

Če ste izbrali a: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen.

2. Katerim nebesedilnim elementom moramo dodati pisne transkripcije in opise?
- a) Grafičnim prikazom besedila (tipka, simbol...).
 - b) Slikam.
 - c) Video posnetkom ter zvočnim posnetkom (multimedijski elementi). (PRAVILNO)**
 - d) Vse zgoraj omenjeno.

Feedback:

Če ste izbrali a, b, d: Pravilni odgovor je "Video in avdio posnetkom (multimedijski elementi)," kajti grafičnim prikazom besedila moramo dodati alternativno besedilo, in ne transkripcij ali opisov.

Če ste izbrali c: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen.

3. Zakaj je pisanje informativnih in krajših naslovov pomembno za izboljšanje digitalne dostopnosti?
- a) Da lahko hitreje preletimo besedilo.
 - b) Da povečamo ciljno publiko, saj večina ljudi nima časa za branje.
 - c) **Da uredimo in povzamemo vsebino, tako da lažje najdemo poglavje, ki ga iščemo. (PRAVILNO)**
 - d) Nič od omenjenega.

Feedback:

Če ste izbrali a, b, d: Pravilni odgovor je "Da uredimo in povzamemo vsebino, tako da lažje najdemo poglavje, ki ga iščemo."

Če ste izbrali c: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen

4. Kateri način opisovanja povezav je pravilen?
- a) 'Kliknite tukaj'.
 - b) 'Povezava'.
 - c) 'Preberi več'.
 - d) **Nič od omenjenega. (PRAVILNO)**

Feedback:

Če ste izbrali a, b, c: Pravilni odgovor je "Nič od omenjenega." Pravilni način opisovanja povezav bi bil smiseln opis vsebine povezave (npr. "Več o uporabi smiselnih opisov povezav").

Če ste izbrali d: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen.

5. Kaj bi morala vsebovati vsaka spletna stran za razlago zahtevnih izrazov?
- a) **Slovar. (PRAVILNO)**
 - b) Povezavo do spletne strani, kjer so zahtevni izrazi razloženi.
 - c) Nič. Vsi lahko samostojno iščejo razlage, če želijo.
 - d) Besedilo ne sme vsebovati zahtevnih izrazov.

Feedback:

Če ste izbrali b, c, d: Pravilni odgovor je "Slovar." Slovar pomaga ljudem razumeti spletne vsebine.

Če ste izbrali a: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen.

III. Razvijanje/programiranje za digitalno dostopnost

1. Naslov vsake spletne strani mora:
- a) Biti kratek.
 - b) Opredeliti temo spletne strani.
 - c) Biti smiseln tudi izven konteksta.
 - d) **Vse zgoraj omenjeno. (PRAVILNO)**

Feedback:

Če ste izbrali a, b, c: Pravilni odgovor je "Vse zgoraj omenjeno." To pomeni, da mora biti naslov vsake spletne strani kratek, mora opredeliti temo spletne strani in mora biti smiseln tudi izven konteksta. To je še posebej pomembno za ljudi, ki za dostopanje do spleta uporabljajo bralnike zaslonov.

Če ste izbrali d: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen.

2. Do katerih stvari bi nam tipkovnica morala omogočiti dostop?

- a) Do glavnega menija.
- b) Do vnosnih polj v obrazcih, funkcionalnosti »povleci in spusti«, izbire besedila in do možnosti za povečavo.
- c) Do povezave, menijev, gumbov in potrditvenih polj.
- d) Vse zgoraj omenjeno. (PRAVILNO)**

Feedback:

Če ste izbrali a, b, c: Pravilni odgovor je "Vse zgoraj omenjeno." To zajema: dostop do glavnega menija, vnosnih polj v obrazcih, funkcionalnosti »povleci in spusti«, izbire besedila, možnosti za povečavo, povezav, menijev, gumbov in potrditvenih polj.

Če ste izbrali d: : Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen.

3. Kaj prispeva k dostopnosti spletnih strani?

- a) Spletna stran mora imeti različne barve v ospredju kot v ozadju.
- b) Vsebina strani mora biti definirana s primernimi HTML naslovi (<h1>, <h2>, <h3>, ...). (PRAVILNO)**
- c) Vse slike morajo vsebovati "alt" opise.
- d) Vsi video posnetki morajo vsebovati podnapise.

Feedback:

Če ste izbrali a, c, d: Pravilni odgovor je "Strani morajo biti urejene z naslovi." Vsi ostali odgovori prispevajo k dostopnosti do spletnih strani, ampak nimajo vpliva na navigacijo po spletnih straneh.

Če ste izbrali b: : Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen.

4. Kaj je potrebno preveriti ročno, ko ocenjujemo dostopnost spletne strani?

- a) Če imajo vse slike "alt" opis.
- b) Če so uporabljeni naslovi.
- c) Če sta vsebina in vrstni red navigacije s pomočjo tipkovnice v logičnem zaporedju. (PRAVILNO)**
- d) Če imajo tabele dodeljene naslovne vrstice (angl. header rows).

Feedback:

Če ste izbrali a, b, d: Pravilni odgovor je "Če sta vsebina in vrstni red navigacije s pomočjo tipkovnice v logičnem zaporedju."

Če ste izbrali c: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen.

5. Zakaj se mora za naslove uporabljati označevalne HTML elemente (npr. <h2>About Us</h2>)?

- a) Za omogočanje urejenosti spletne strani. (PRAVILNO)**
- b) Za spreminjanje barve besedila.
- c) Za spreminjanje velikosti besedila.
- d) Označevalni HTML elementi nimajo vpliva na dostopnost.

Feedback:

Če ste izbrali b, c, d: Pravilni odgovor je "Za omogočanje urejenosti spletne strani."

Če ste izbrali a: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen.

IV. Oblikovanje za digitalno dostopnost

1. Spletni oblikovalec mora dodati alt opis k:

- a) Elementu <div>.
- b) Gumbom.
- c) **Sliki. (CORRECT)**
- d) Odstavku.

Feedback:

Če ste izbrali a, b, d: Pravilni odgovor je "Sliki."

Če ste izbrali c: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen.

2. Kaj od navedenega velja kot pravilo uporabe barv pri oblikovanju spletnih strani?

- a) **Barva ni edina lastnost, ki se uporablja za razlikovanje vsebine in posredovanje pomena. (PRAVILNO)**
- b) Kontrast ni pomemben.
- c) Uporabimo lahko samo kontrastne barve.
- d) Če želimo imeti dostopno spletno stran, ne smemo uporabljati barv.

Feedback:

Če ste izbrali b, c, d: Pravilni odgovor je "Barva ni edina lastnost, ki se uporablja za razlikovanje vsebine in posredovanje pomena." Uporaba barve za posredovanje pomena je lahko problematična za slabovidne ter barvno slepe.

Če ste izbrali a: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen!

3. Kaj od navedenega ni tehnika za dostopnost pri oblikovanju spletnih strani?

- a) Potrebno je vključiti predloge za popravljanje napak.
- b) Vsak element je potrebno pravilno označiti.
- c) **Vnosna polja z napakami morajo biti označena z rdečim obrisom. (PRAVILNO)**
- d) Če zaznamo napačne podatke, mora biti napaka označena v besedilu.

Feedback:

Če ste izbrali a, b, d: Pravilni odgovor je "Vnosna polja z napakami morajo biti označena z rdečim obrisom."

Če ste izbrali c: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen!

4. V katerem od naslednjih primerov lahko besedilo povečamo do 200 odstotkov brez podporne tehnologije?

- a) Pri vseh vsebinah.
- b) Pri opisih.
- c) Pri slikah.
- d) **Pri besedilu, kjer se ne izgubi vsebina ali funkcionalnost. (PRAVILNO)**

Feedback:

Če ste izbrali a, b, c: Pravilni odgovor je "Pri besedilu, kjer se ne izgubi vsebina ali funkcionalnost."

Če ste izbrali d: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen!

5. Spletno stran z besedilom in slikami smo preverjali z avtomatiziranim orodjem za preverjanje dostopnosti. Čeprav je prestala test, še vedno ni bila dostopna.

Kakšni so razlogi za nedostopnost spletne strani?

- a) Alternativni opisi so dodani vsem slikam.
- b) Alternativni opisi slik niso točni. (PRAVILNO)**
- c) Ljudje z barvno slepoto težko prepoznajo pravilno barvno shemo.
- d) Pisava uporabnikom ni razumljiva za branje.

Feedback:

Če ste izbrali a, c, d: Pravilni odgovor je "Alternativni opisi slik niso točni."

Če ste izbrali b: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen!

V. Implementacija digitalne dostopnosti

1. Zakaj je pomembno, da organizacije upoštevajo politiko digitalne dostopnosti?

- a) Ker digitalna dostopnost zagotavlja dolgoročno dostopnost do spletnih strani podjetij. (PRAVILNO)**
- b) Ker to koristi organizaciji.
- c) Ker da ljudem z oviranostmi občutek, da digitalno okolje nima meja.
- d) Zaradi zakonodaje.

Feedback:

Če ste izbrali b, c, d: Pravilni odgovor je "Ker digitalna dostopnost zagotavlja dolgoročno dostopnost do spletnih strani podjetij."

If a: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen.

2. Kaj moramo upoštevati pri implementaciji digitalne dostopnosti?

- a) Da izračunamo povračila investicije za implementacijo.
- b) Da vključujemo ljudi z oviranostmi. (PRAVILNO)**
- c) Da se osredotočimo na optimizacijo iskalnika.
- d) Da preverimo najnovejše oblikovalske smernice.

Feedback:

Če ste izbrali a, c, d: Pravilni odgovor je "Da vključujemo ljudi z oviranostmi." Z vključevanjem ljudi z oviranostmi lahko bolje razumemo kaj je pri implementaciji digitalne dostopnosti pomembno.

Če ste izbrali b: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen.

3. Kaj so dolžnosti organov javnega sektorja v povezavi z Direktivo (EU) 2016/2102 za dostopnost spletnih strani in mobilnih aplikacij?

- a) Da objavljajo, redno opazujejo in posodablajo izjavo o dostopnosti spletne strani.
- b) Da omogočajo možnost povratnih informacij in zahtevajo dostopne informacije.
- c) Da omogočajo digitalno dostopne spletne strani po WCAG standardih.
- d) Vse zgoraj omenjeno. (PRAVILNO)**

Feedback:

Če ste izbrali a, b, c: Pravilni odgovor je "Vse zgoraj omenjeno." Glede na EU direktivo morajo organi javnega sektorja: objavljati, redno opazovati in posodabljati izjavo o dostopnosti do spletnih strani, omogočajo možnost povratnih informacij in zahtevajo dosotpne informacije, in omogočajo digitalno dostopne spletne strani po WCAG standardih.

Če ste izbrali d: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen.

4. Kako ocenimo dostopnost spletne strani?

- a) Samo z bralniki zaslonov.
- b) Samo z evalvacijskimi orodji.
- c) Z evalvacijskimi orodji in podporno tehnologijo.
- d) **Z evalvacijskimi orodji in pregledom strokovnjakov. (PRAVILNO)**

Feedback:

Če ste izbrali a, b, c: Pravilni odgovor je "Z evalvacijskimi orodji in pregledom strokovnjakov." Evalvacijska orodja ne morejo oceniti smiselnosti vsebine, zato je potrebno tudi strokovno ocenjevanje.

Če ste izbrali d: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen.

5. Vključevanje digitalne dostopnosti je koristno za vsa podjetja, ne le za organe iz javnega sektorja.

Digitalna dostopnost lahko:

- a) Izboljša predstavo podjetja.
- b) Izboljša izkušnjo stranke.
- c) Širjenje trga podjetja.
- d) **Vse zgoraj omenjeno. (PRAVILNO)**

Feedback:

Če ste izbrali a, b, c: Pravilni odgovor je "Vse zgoraj omenjeno." To vključuje: izboljšanje predstave podjetja, izboljšanje strankine izkušnje in širjenje trga.

Če ste izbrali d: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen.

VI. Evalvacija digitalne dostopnosti

1. Kratica POUR za WCAG pomeni:

- a) **Zaznavnost, operabilnost, razumljivost, robustnost. (PRAVILNO)**
- b) Zaznavnost, operiranost, razumljivost, regresivnost.
- c) Predvidljivost, objektivnost, razumljivost, ponavljanje.
- d) Principnost, objektivnost, razumljivost, robustnost.

Feedback:

Če ste izbrali b, c, d: Pravilni odgovor je "Zaznavnost, operabilnost, razumljivost, robustnost".

Če ste izbrali a: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen.

2. Katera minimalna stopnja skladnosti s standardom WCAG je zahtevana s strani EU Direktive 2016/2102 za spletne strani organov iz javnega sektorja?

- a) **A. (PRAVILNO)**
- b) AA.
- c) AAA.
- d) A+.

Feedback:

Če ste izbrali b, c, d: Pravilni odgovor je "A".

Če ste izbrali a: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen.

3. Česa evalvacijska orodja ne zmorejo?

- a) Hitre identifikacije potencialnih težav dostopnosti;
- b) Popolno avtomatiziranih preverjanj;
- c) Nuditi pomoč pri ročnem pregledu;
- d) **Avtomatskega preverjanja vseh vidikov dostopnosti. (PRAVILNO)**

Feedback:

Če ste izbrali a, b, c: Pravilni odgovor je "Avtomatskega preverjanja vseh vidikov dostopnosti." Evalvacijska orodja ne morejo oceniti smiselnosti vsebine, zato je potrebno tudi strokovno človeško ocenjevanje.

Če ste izbrali d: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen.

4. Kdo nam lahko s povratnimi informacijami pomaga narediti spletno stran bolj dostopno?

- a) Starejši ljudje;
- b) Ljudje z oviranostmi;
- c) Otroci;
- d) **Vsi zgoraj omenjeni. (PRAVILNO)**

Feedback:

Če ste izbrali a, b, c: Pravilni odgovor je "Vsi zgoraj omenjeni." Koristne informacije lahko z nami delijo: strokovnjaki digitalne dostopnosti, starejši ljudje, otroci in ljudje z oviranostmi.

Če ste izbrali d: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen.

5. Kdo ali kaj nam lahko pomaga pri preverjanju skladnosti dostopnosti do spletnih strani?

- a) Uporabniki.
- b) **Strokovni in izkušeni ocenjevalci dostopnosti. (PRAVILNO)**
- c) Evalvacijska orodja.
- d) Vse zgoraj omenjeno.

Feedback:

Če ste izbrali a, c, d: Pravilni odgovor je "Strokovni in izkušeni ocenjevalci dostopnosti." Priporočeno je uporabiti vse možnosti (vključevanje uporabnikov, evalvacijskih orodij). Treba pa je vključiti tudi strokovne in izkušene ocenjevalce dostopnosti.

Če ste izbrali b: Čestitamo! Vaš odgovor je pravilen.

